СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. Рік XLII. Ч. 119. Джерзи Сити, Н. Дж., вівторок, 22 травня, 1934. VOL. XLII. No. 119. Jersey City, N. J., Tuesday, May 22, 1934. THREE CENTS.

ВЕЛИКИЙ ПОЖАР У ШІКАҐО

ШІКАҐО.—У суботу пополудня вибух тут у дільниці славних різниць пожар, котрий у дечому нагадує великий пожар Шікаґа з 1871 року. 5 годин минуло, заки пожарники вспіли взяти вогонь під контролю. До того часу вогонь знищив 12 блоків, багато будинків, велику частину різниць, зробив шкоди на яких 15 міліонів долярів та лишив сотки людей без даху над головою.

У сусідніх шпиталях дано першу лікарську поміч 25 жертвам пожару. Число бездомних рахують на 1,200. В загородах різниць згинуло багато рогатої худоби, що ждала на заріз. Між знищеними домами є два банки, ґазета та паковання мяса.

Вогонь почався в різниці десь коло 4 години. Здержано його аж коло 10 години ввечір. При гашенню вогня попеклися багато пожарників. Ходили навіть чутки, що три з них згинули, але ці чутки показалися неправдивими.

Не дивлячися на вогонь, різниці кажуть, що вони будуть працювати, як звичайно. Бизнесмени негайно почали думати про відбудову спаленої частини міста.

ДАРОВ КРИТИКУЄ „НАЙРУ".

ВАШИНҐТОН. — Так звана Рада Перегляду Краєвої Відбудови, покликана президентом Рузвелтом до перегляду суспільних, економічних і політичних наслідків урядової кампанії за відбудову краю, предложила нарешті президентови свій звіт.

Більшість Ради, з предсідником Ради, відомим карним адвокатом Клеренсом Даровом на чолі, строго критику адміністрацію відбудови краю та промислові кодекси, кажучи, що все це зміряє до скріплення монополів. Один член Ради заложив протест проти голосу більшости та предложив рапорт меншости, в котрім закидує більшости поверховність розгляду.

Рапорт Ради Перегляду зробив поважне враження. Він сильно огірчив урядників Адміністрації Відбудови Краю, і начальник цього уряду, ґенерал Джансон, уже виступив з гострою відповіддю на цей рапорт.

БІЙКА НА ВІЧУ ПОСЛА ГРИВНАКА.

ПАСЕЙК (Ню Джерзі). — На своїм черговім вічу в місцевім Народнім Домі п. Гривнак, посол української радикально-соціялістичної партії до польського сойму у Варшаві, виступав проти українських націоналістів, між іншими потверджуючи свою опінію, висказану на вічу в Ню Йорку, що, мовляв, Українські Націоналісти стоять у звязку з Німеччиною. Приявні на салі прихильники цього напрямку кинулися на сцену й побили посла. Це почало на салі загальну бійку.

ЛА ФОЛЕТ ОРҐАНІЗУЄ ТРЕТЮ ПАРТІЮ У ВИСКОНСІНІ.

ФОНД ДЮ ЛАК (Висконсин). — Тут відбулася конвенція партійних прихильників сенатора Ла Фолета, скликана сенатором Робертом Ла Фолетом і бувшим ґовернором Филипом Ла Фолетом. Конвенція заявила, що обидві старі партії опановані реакційними політиканами та що треба заложити нову партію. Цю партію названо прогресивною.

Бесідники на цій конвенції заявлялися за політику президента Рузвелта.

СУД ПРОТИ „НАЙРИ".

ЛУІСВІЛ (Кентокі). — Чарлз Досон, суддя окружного федерального суду, видав тимчасову заборону проти потягання до судової відповідальности власників копалень мягкого вугля, котрі не послухали кодексу для цього промислу. Суддя станув на становищі, що закон про відбудову краю має лише місцеве примінення та що цей закон узурпує для уряду владу, яка йому не може належатися.

ГРОЗИТЬ СТРАЙКАРАМ ВІЙСЬКОМ.

МІНЕАПОЛІС. — Ґовернор Олсон заявив, що як заворушення в страйку шоферів троків не будуть здержані, він викличе військо та заведе вимковий стан. Ґовернор каже, що він віддасть жовнірам доставу поживи й інших товарів, необхідних для життя. Міський уряд найняв 600 спеціяльних поліцаїв для надзвичайної служби на час страйку.

СВЯТО НАРОДНЬОГО ТАНКУ Й ПІСНІ.

БРУКЛИН (Ню Йорк). — У місцевому Проспект Парку відбулося в неділю пополудні свято народніх танків і пісень. На свято прибули коло 10,000 видців. У продукціях брали участь коло 300 осіб, одітих у національні костюми. Були представлені танки й пісні Американців, Англійців, Шведів, Німців, Норвежців, Сербів і Українців.

Українську ґрупу представляв Клюб Українських Танцюристів під проводом М. Германа. Ґрупа дала низку українських народніх танків, як: аркан, чумак і коломийку наперед.

СУДДЯ СТИДАЄТЬСЯ СВОГО ПРИСУДУ.

Суддя Томас Дайс у Ню Йорку, видаючи присуд на Томаса Англі, засудженого присяжними суддями за перепродаж крадених річей, засудив підсудного на 20 літ тюрми, кажучи при тому, що він мусить наложити таку кару, бо так йому приписує закон, але він самий стидається такого жорстокого присуду. Коли підсудний заявив, що він вносить апеляцію від виміру кари, суддя заявив, що він радий тому.

НОВИЙ СПОСІБ ОГРІВАННЯ ПОМЕШКАНЬ.

Англійські інжинири винайшли дуже цікавий спосіб електричного огрівання помешкань. Підлогу кімнати вкривається особливими постілками, що мають у середині багато тоненьких дротів, по яких переходить електрична струя. Тим способом дроти огріваються до температури 32—35 ступнів (Цельзія), внаслідок чого по всій площі помешкання удержується тривале рівномірне тепло.

ПЕРЕВОЗИВ БРИЛЯНТИ В ШКАРПИТКАХ.

В міжнародньому поїзді, що їхав з Берліна до Букарешту, арештовано на терені Польщі якогось Жида Нусема Ґавельба з Антверпії. Підчас ревізії, яку перевела митна сторожа, знайдено при ньому 1,178 штук брилянтів, що за оцінкою знавців варті коло 4 міліони злотих. Ґевельб перевозив брилянти в шкарпитках. Пачкаря перевезено до поліційних арештів в Королівській Гуті, де по зложенню кавції його звільнено, але брилянти задержано аж до часу, коли скінчиться слідство.

ПАТЕНТ НА РАДІОПРИЙМАЧ З БАРАБОЛІ.

Між радіоаматорами викликав велике зацікавлення винахід якогось молодого радіотехніка з Кремянця, В. Яворського. Молодий конструктор відкрив новий упрощений спосіб, при помочі якого можна буде дуже легко збудувати детекторовий радіоприймач у звичайній трохи більшій картоплі, перерізаній на дві частині. Цими днями приїхав Яворський до Варшави, щоб зголосити свій винахід у патентовому уряді.

ВРАТУВАЛИ ПОЇЗД, ЗАПЛАТИВШИ ЖИТТЯМ.

Завдяки геройській жертвенности двох залізничних урядовців особовий поїзд на лінії Берлін (Швайцарія) оминув катастрофу. Кільканадцять хвилин перед приїздом поїзду на стацію Берлін-Ґавзр зірвалася з гори Монт-Перс велика лявіна і засипала залізничний шлях на просторі 800 метрів. Два згадані урядовці вибігли проти поїзду з червоним світлом і в останній хвилині задержали поїзд. Одначе в тій хвилині зісунулася чергова лявіна і засипала обох грубою верствою снігу. По двох годинах вдалося відкопати трупа одного, а другий залишився ще під снігом.

ЗГНИЛО НАСІННЯ.

У ґуляй-польському елеваторі згнили 150 тон насіння кукурудзи. Причиною цього — злі умови переховання.

NRA MEMBER U.S. WE DO OUR PART

ПРОДАЖ ДОРОГОЦІННОСТЕЙ ДИНАСТІЇ РОМАНОВИХ.

В Лондоні відбулася недавно тому ліцитація ріжних дорогоцінностей, що були колись власністю російської царської родини. Між виставленими річами траплялися деякі просто ювілерські архитвори. Найбільше зацікавлення викликали великодні яйця, роблені на окреме замовлення царів. Деякі з тих яєць є правдиві зразки ювілерського мистецтва. Прим. одно яйце має шкаралущу з емалії, жовток з чистого золота, в середині жовтка маленьке курятко, в курятку царська корона, а в нутрі корони рубінове яєчко. Публика подивляла теж невеличкий кусочок прозорої маси, в якій вміщено воскресення Христа, котрого піддержують два ангели. Ціла статуетка має золедви кілька центиметрів висоти. Щойно крізь побільшаюче скло можна подивляти, з яким артизмом вирізблено постать Христа. Зверхи продано ще кілька золотих папіросниць, висаджуваних самоцвітами, плятинові олівці, дорогоцінні рамки з золота і т. п.

ЖАХЛИВА ПОЖЕЖА В ЛОДЗІ.

В Лодзі при вул. Цегольняній вибухла перед полуднем у ткацькій фабриці Венера велика пожежа, що впродовж короткого часу охопила всі три поверхи. Пожежа вибухла на першому поверсі, так, що робітники, які були на другому і третьому поверсі, не могли ратуватися втечею. Ґрізне положення робітників побільшило ще й те, що всі вікна були закратовані. Очевидці розказують, що у фабриці повстала така паніка, що люди діставали шалу. На третьому поверсі було незакратоване тільки невелике вікно, коло якого приходило до жахливих сцен. Кожний намагався вискочити крізь вікно і більша частина тих, що ратувалися таким чином, ломила собі руки і ноги. По частинному згашенню пожежі стверджено, що 3 особи згоріли живцем, про пять немає ще ніяких вісток, а 12 осіб є важко ранених та попечених.

ПРИСУД ЗА ЗЛОВЖИВАННЯ.

В Перемишлі відбулася кільканедільна розправа проти комісаря прикордонної сторожі, Яна Фредлевича з Перемишля, обвинуваченого у зловживаннях на суму 39,739 зл. на шкоду державного скарбу. Суд засудив Фредлевича на 4 роки тюрми, 5 літ позбавлення горожанських прав, не вчислюючи йому 6 місяців слідчого арешту. Крім цього засуджено Фредлевича на зворот спроневірених грошей державному скарбови.

50,000 ЗЛОТИХ ЗА ОСЛІПЛЕННЯ ДИТИНИ.

Цими днями відбулася перед окружним судом у Львові цікава розправа. Перед трома роками прийшла на світ у санаторії Каси Хорих у Львові дитина, якій впорснули засильний розчин т. зв. ляпісу до очей, наслідком чого дівчина осліпла, без надії на виліковання. Батько дитини вніс до суду позов на Союз Каси Хорих у Львові, домагаючися відшкодування в сумі 100 тис. зл. У висліді розправи суд признав, що в осліпленні є винна управа санаторії та присудив заплатити Союзови Каси Хорих 50,000 зл. батькам дитини.

ВБИВСТВОМ ХОТІВ ЗАГАРБАТИ МАЙНО.

В Сулимові, пов. Жовква, стрілив до хати Ориськи Панчишин крізь вікно з револьвера Микола Паночко, намагаючися вбити її 14-літнього сина Максима. Скритовбивника арештовано. У слідстві виявилося, що Паночко хотів одружитися з сестрою Максима, а що хотів загарбати ціле майно, намагався вбити заздалегідь брата своєї майбутньої жінки. На щастя, куля не потрапила Максима Панчишина. Паночка відвезли до судових арештів у Жовкві.

З ПОЛЬЩІ.

У Вильні пробив у змаганнях в шермі один зі змагунів капітанові Просінському шпадою маску, уста і наскрізь череп. Просінського відвезли у ґрізному стані до лічниці. — Рахеля Ґутман з Варшави внесла до суду позов за розвід зі своїм чоловіком Злотовіном, що виїхав до Смоленська, перезвався там на Максимовича і вдержує справжній гарем: 3 Жидівки, Вірменку, Татарку і 3 Росіянки. — У Варшаві почали примусово купати щонайбруднiших торговців і викупали їх одного дня 120. — В томужмісті викрили тайну рулету, арештували кілька осіб і сконфіскували 3 тисячі злотих.

З ПОНУРОЇ ХРОНІКИ СЕЛА.

В Тростянці, пов. Снятин, напали якісь два невідомі типи на Василя Чабанюка, що пильнував на свому власному полю стирти з конюшиною. Напасники побили колами Чабанюка так сильно, що він ледви доволікся додому і по кількох годинах помер наслідком упливу крови.

З ПОЛЬЩІ ВИСЕЛЮЮТЬ ЧЕСЬКИХ ГРОМАДЯН.

Багато чеських громадян, що перебували у Варшаві, Кракові, Катовицях та інших містах Польщі, дістали від адміністраційних властей візвання, щоб до 24ох годин покинули межі Польщі.

„Вечур Варшавскі" пише, що чехословацький посол при польськім уряді, Ґірса, виїхав з Варшави до Праги. Його виїзд стоїть у звязку з великою мовою Бенеша про чесько-польські взаємини, яку він має виголосити в чехословацькім парляменті, а також у звязку з приїздом французького міністра заграничних справ Барту до Варшави.

Польське міністерство внутрішніх справ відібрало дебіт таким чеським щоденникам: „Народні Лісти", „Ческе Слово", „Моравско-Слезкі Денік".

СОВІТИ ЗАПОВІДАЮТЬ НОВИЙ СЕНЗАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС НА УКРАЇНІ

МОСКВА (Росія). — Чрезвичайка (ОҐПУ), як подають совітські жерела, слідила довгими місяцями за високими совітськими урядовцями в ріжних центральних установах у Києві й прийшла до переконання, що урядовці тих установ допускаються хабарництва, і то на велику скалю. З совітського обвинувачення виходить, що Київ і інші міста України були обсаджені на найвищих становищах „спекулянтами і ворогами Совітів", або виразніше: ворогами „Союза Соціялістичних Совітських Републик". Обвинуваченим і арештованим закидають недбальство, особливо тим, що займалися транспортом і доставою харчів. Кажеться, що саме через тих обвинуваченних не дописувала на Україні промисловість та не функціонували як слід совітські урядові апарати. Між арештованими є директор міської управи Києва, завідувач і заступник директора фабрики одіння, торговельний директор фабрики обуви, старший торговельний інспектор департаменту полудневo-західніх залізниць і завідувач Окружного Контрольного Бюра Постачання.

Покищо не подано точно, за що їх арештовано, а тільки зазначено, що за „спроневірення, спекуляцію і нарушення соціялістичної дисципліни". Кажуть, що вони доставляли товари не там, куди було назначено, а спекулянтам. Тесаме було з продажем товарів з державних крамниць.

Москва привязує до цього карного процесу велику вагу. До Києва прибув з Харкова комісар судівництва і ґенеральний прокуратор. Розправа буде ведена верховним судом України. Вже з того видно, що тут заноситься на надзвичайний процес. Тільки ніхто ще не знає, яка властива ціль криється за тою новою сензацією, бо думають, що тут іде не тільки про викриття хабарництва, але й про якусь іншу, політичну ціль. Покищо арештовано 12 високих урядовців і десятки менших.

КАНОНІЗАЦІЯ НІМЕЦЬКОГО МОНАХА.

ВАТИКАН МІСТО (Італія). — Папа говорив до 5,000 паломників, котрі взяли участь в канонізації Конрада Парцгама, монаха чину Капуцинів, котрий 40 років був у монастирі звичайним дверником. Помер у 1894 р. Кажуть, що з його особою звязані чотири чуда. Отсе вже четвертий Німець, котрий зістав канонізований. Папа звернув увагу на те, що ласка святости є доступна для кождого, навіть для найнижчого слуги, чого доказом є отсей монах, котрий був тільки звичайним дверником.

Життя того дверника, говорив папа, є упімненням для тих, що відходять від християнських чеснот і християнської правди і пропагують поганські звичаї та поганство, забуваючи, що тільки християнська наука веде до цивілізації й поступу. Той висказ папи уважають осторогою, киненою в бік наців.

ФАШИЗМ У БОЛҐАРІЇ.

СОФІЯ (Болґарія). — Коаліційні кабінети, зліплені на порозумінню між партіями, до нічого не доводили і ситуації не поправляли. Це довело до державного перевороту, доконаного армією. Усунено старий уряд, а заведено фашистівську диктатуру. Кажуть, що король дав згоду на такий переворот, а можливо, що й був у змові з тими, що той переворот перевели. Новий уряд арештував велике число комуністів і соціялістів, з боку яких міг надіятися спротиву.

МАКЕДОНІЮ ПОДІЛЯТЬ.

СОФІЯ. — Новий фашистівський уряд хоче скінчити з революційною анархією і поділити Македонію, через яку та анархія шириться, на дві часті. Одна осталась би під контролею Болґарії, а друга — Югославії.

ІТАЛІЯ МОВЧИТЬ.

РИМ. — Офіціяльний орган Мусолінія не заняв ніякого становища щодо фашистівського перевороту в Болґарії. Тільки зазначив, що фашизм мусить прийти там, де бажають мати тверду центральну владу.

НІМЦІ І ЯПОНІЯ.

БЕРЛІН. — Японія намагається ввійти в дружні зносини з Німеччиною. Німці ставлять Японців дуже високо, вважають їх „благородною расою". Кажуть, що їх „неарійська" теорія відноситься тільки до „Жидів і Нігрів", а Японці й Китайці це для них старі культурні народи. Але зате бажалиб Німці дістати назад Каролінські острови, які вони мали до світової війни, а які тепер у посіданні Японії, а далі й певні управнення в Китаю.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВАЖНЕ, ЩО МИ САМІ СКАЖЕМО Й ЗРОБИМО

Не було би ніякої потреби аж тричі писати про те, що сказав міністер Бенеш про Підкарпаття, коли б ми вміли глядіти на такі події звичайними очима. Ми добре вже відчули на нашій шкірі, що значить орієнтуватися на розмови чи обіцянки з ріжними чужинецькими міністрами. Ми вже нераз висвітлювали ту деморалізацію, яка поширюється в масах, коли їх годуємо ріжними інтерпеляціями в чужих соймах, ніби в нашій справі, ріжними розмовами з ріжними визначними урядовими особами і т. п. Ми вже знаємо добре, яка з цього виходить шкода, коли наші очі завжди звернені на когось другого, на якусь чужу державу, на міністрів у Варшаві, Празі, Букарешті чи Москві, на те, що вони думають і заявляють.

І тому є недорічністю витягати з поїздки Бенеша на Підкарпаття такі висновки, як їх робить „Діло", коли пише: „Його подорож стане не лише тактично-політичним засобом чехословацької дипльоматії і не лише маніфестацією державної єдности Закарпаття з ЧСР та симпатій закарпатського населення до самої особи достойного гостя, але й справжньою історичною подією в житті тої країни. Бо такою подією треба вважати велику політичну промову, яку він виголосив на святочній академії в Ужгороді".

Колиб такі слова появилися в газетах, видаваних на Підкарпаттю, то ще можна би це виправдати льокальним опортунізмом, змаганням великою льояльністю за всяку ціну щось „виблагати" від чехословацького уряду, як теж національним безсиллям, з огляду на неосвідомлені народні маси. Писати таке у Львові, значить завертати шлях боротьби українського народу за свою державу до жебранини за автономію, добачувати „історичну подію" в тім, коли якась частина нашої землі зливається в єдність з чужою нам державою і владою. Це значить вертатись до того стану, який був за часів Австрії й царської Росії.

Хочемо вірити, що „Діло" правдоподібно виступило тут в ролі „хитрого Малороса". Воно представило Бенеша як розумного дипльомата, котрий має відвагу визнати міжнародні зобовязання щодо автономії й обіцяє від імени уряду ті зобовязання виконати. Це, річ ясна, в противенстві до польського уряду і польських міністрів, котрі про автономію для Українців й слухати не хочуть. Бо якби „Діло" писало це з власного переконання, то було би ще гірше.

Та в ніякому разі погодитися з ним не можна. Бо треба ставити справу так, що навіть про автономію заговорять Бенеші чи польські Беки тоді, як ми самі, своєю власною силою, змусимо їх до цього, як ми самі зможемо зрушити українську справу на міжнародній ринку до такої міри, що наші окупанти будуть змушені звертатися до нас, а не ми до них. А ми самі думаймо про свою державу, а не про автономію.

НА УКРАЇНСЬКОМУ ПОГРАНИЧЧІ

Найдальше на захід висунену українську землю між Попрадом і Сяном назвали Лемківщиною. Кажуть, що сумежні Бойки передражнювали так мешканців заходу за їх слово „лем" (у значінні нашого „тільки, лише, лиш"). Ця частина народу ще в 14. столітті сягала аж під Краків. Свідчать про це села з такими назвами, як Явірки, Біла Вода, Чорна Вода і Шляхтова, повіту Новий Торг, які задержали свою українську мову й грекокат. обряд до сьогодні, дарма, що віддаль від Кракова заледви 10 миль. Польський літописець Ян Длугош пише у своїм літописі, що „Русь (себто українська держава) сягала аж під Краків". Описуючи похід короля Казимира Великого на землі галицько-волинського князівства, згадує, що „Коросно й Сянік (оба старинні городи українських князів) попали в руки Казимира як перша военна добича". Щойно коли польський король Володислав Локеток переніс свою столицю з Гнезна до Кракова, почалося гонення Українців зпід Кракова на підгіря й у гори.

Мабуть завдяки тій обставині, що на Лемківщині було мало дворів, Лемки не знали польських впливів до тієї міри, щоб це нарушувало їхне національне обличе. Без ширшого світогляду, жиючи на окраїнах, вони не мали високої національної свідомости й легко підпадали під впливи своїх, москвофільських священиків. Ці священики оглядались на царську Росію як на свою батьківщину. Хоч самі грекокатолики, то все таки гляділи на православя, головно тому, що воно було пануючою релігією тієж Росії та її царів. Ці то впливи вже до війни спричинили введення православя декуди в тих сторонах.

По війні скріпився польський вплив. Цеж бо українська вітка розсілася під самим серцем, під брамами історичного міста Кракова. А ці то Лемки стали вже свідомішими сьогодні: з одного боку під впливом своїх братів, що здавна виїхали до Америки, а з другого боку під впливом воскресення галицько-української держави. Тому сусідство свідомого українського елементу коло етнографічно-польської межі на всякий випадок небажане й небезпечне. Відти натиск польських чинників на Лемківщину; тих чинників, що все ще не вирікаються ідеалу однонаціональної держави.

Щоби цей вплив успішніше витискати, треба навіть своє власне (польське) суспільство переконати, що Лемківщина, це тільки „зрущені" Поляки, яких походження зрештою... волоське. Тих Волохів, що то колись нібито втікали перед Татарами й осіли в цих недоступних околицях. До такої дурниці добалакався раз один польський дневник. З другого боку, ті самі польські чинники помагають закорінюватися теперішньому польському православю. При цьому ще й троюдять на тих нечисленних українських священиків, що працюють не тільки в церкві, але й у громаді.

Щоби відвернути від себе увагу, ширять півурядові й москвофільські чинники опінію, що православя шириться як вияв ненависти, як протест „проти розполітикованих українських священиків та інтелігентів, які Лемків насильно українізують". На диво, навіть такий поважний католицький журнал, як „Орієнс" (у першому зшитку) збився з пантелику й пише, що український клер у Галичині пішов по лінії української ідеольогії, тому це послужило за претекст до ширення православя" (на Лемківщині). Тимчасом самі Лемки письма посилають, ба й кошти не жалують на подорож до духовної влади, коли котрогось із діяльних українських священиків мають забрати з їхньої громади. В кожному лемківському селі є сьогодні передплатники українських часописів. Коли в 1933 р. шкільна влада масово переносила відти українських учителів у корінну Польщу, то цілі села виряджали цих українських вигнанців у супроводі нестримного жалю й плачу. Читальні Просвіти, Кружки Рідної Школи і кооперативи розвиваються, а Читальні Качковського стоять пусткою, бо — як писало москвофільське „Слово", ч. 83 з 1933 р. — „ніхто до них не ходить, тому, бо не має чого". Кружки Рідної Школи на Лемківщині удержували дитячі садки (кіндергардени), дитячі бібліотеки, уладжують національні свята з дітьми, театральні представлення зі старшими. У 15 селах, у яких переходили на православя, були якраз священики москвофіли.

Тому, що нові православні парохії не можуть дістати церков греко-католиків, вони будують собі т. зв. „часовні". Декуди вивіновують свою „часовню" в такий спосіб: В Ізбах (повіт Грибів), розбили в ночі гр.-кат. церкву й забрали з неї церковні річи. Іншим разом забрали церковні дзвони. Подібне ділося і в Більцаревій. Тут таки в день напали православні на гр.-кат. церкву і повиносили все разом із дзвонами. За цими селами пішла Камяна, Баниця, Перунка, Королева Руська, й Богуша. Ніяка влада зовсім у це не встряває. Чи святотатство сприяє закріпленню якоїнебудь релігії, в це можна сумніватись. Але й не в релігії тут річ.

Щоби ще більше відчужити цю частину Українців від материка, вводить польська шкільна влада у школу новий „Букварь", складений лемківським нарічем і в польському дусі. Проти цього місцеве населення голосно протестує й студенти висилають тисячі книжок загально-українською мовою. Москвофільська спілка хотіла би бачити Лемківщину виключно своєю доменою, на якій могла би свобідно переводити свої москвофільські досвіди аж до винародовлення Лемка включно. Але рахунок цієї спілки перехрещує на Лемківщині живий український національний рух, з яким приходиться воювати польським шовіністам і москофільським провідникам.

НІМЕЧЧИНА ЗБРОЇТЬСЯ.

Між Парижем, Лондоном і Берліном ідуть ще далі теоретичні розмови й дискусії про те, чи має право Німеччина збільшувати своє узброєння. Ці переговори й дипльоматичні ноти скоро вже будуть зовсім безцінними. Бо Німеччина на ділі вже давно переступила всі приписи Версайського договору щодо обмеження німецької збройної сили. Німеччина горячково зброїться, поспішає поставити своїх ближчих і дальших сусідів перед доконаними фактами.

Про величину німецького зброєння свідчать суми німецького військового буджету. Року 1933-го Німеччина витратила на військо 671 мільйонів марок, р. 1934 вже аж 1 біліон 354 мільйони марок. Військовий буджет Німеччини зріс більше як подвійно і то протягом лише одного року!

На які справи витрачає німецький уряд найбільше грошей із військового буджету?

Числа показують, що найбільший приріст у буджеті дали року 1934 військове летунство та витрати на приватну партійну армію Гітлера — так звані „штурмові відділи" — На військову повітр-фльоту призначено 1934 року 210 мільйонів марок, супроти 75 мільйонів марок з р. 1933 — отже збільшення на 135 мільйонів. На „штурмові відділи" в р. 1934 призначено 250 мільйонів марок. Так поряд із державним військом і партійна армія Адольфа Гітлера має удержання з державного буджету.

Головну свою увагу звертає німецький уряд на **військове летунство.** Колись цісар Вільгельм II. проголошував, що будучність Німеччини є на воді. Німеччина почала тоді будувати морську фльоту, щоби догнати Англію. Теперішня Німеччина, очевидячки, бачить будучність Німеччини в повітрі. Бо нова війна буде головно війною в повітрю.

Але також піхоті німецький уряд надає велику вагу. Тому скасовано дотеперішне правило, що вояки в армії служили 12 років. Тепер до війська беруть тільки на 18 місяців — отже цим способом військовий вишкіл дається більшій скількости людей. Одночасно вчать військової справи на короткотермінових курсах інші групи населення: штурмовиків, членів „Сталевого Шолому", поліціянтів, студентів, безробітних і т. д. Також члени всіх спортових товариств повинні брати правильну участь у військових вправах. Від участи у цих військових вправах не сміє ніхто відмовлятися. Ось, наприклад, приказ команданта штурмовиків у Кенігсберґу з 23 січня 1934 р.:

„Кождий Німець має повинність на будуче віддати всю свою силу до розпорядимости батьківщини. Хто не стане до будівничого діла уряду, той не має права на **працю й на хліб** і буде трактований як шкідник і зрадник рідного краю... Всі здібні до зброї мужчини від 18 до 35 років мають пристати до спортових відділів і вчитися під проводом начальників-штурмовиків, як спортово так і політично".

Позатим звертається велику увагу на вишкіл старшин із студентів високих шкіл та на вивчення летунів. Летунства навчають **безплатно.** Жінок навчають почтової та залізничої служби, щоби мати готові кадри, які могли би заступити мужчин на випадок війни.

Великі зусилля робить німецький уряд для технічного піднесення військової справи. В хемічних фабриках виробляють із вугля бензину, а також олій, хоч ці матеріяли Німеччина може купувати за кордоном вчетверо дешевше. Німеччина хоче бути на випадок війни забезпечена власною бензиною і олієм, так потрібним для аеропланових двигунів. Для оборони від чужих літаків у Діссельдорфській фабриці в Німеччині виробляють нові скорострільні гармати. Ці гармати стріляють 1,000 разів на одну мінуту.

Також будують у Німеччині масами танки — тяжкі і легкі. Фабрики зброї працюють день і ніч, на три зміни. Є велика потреба на фахових робітників для виробу револьверів. Таких спеціялістів беруть навіть із концентраційних таборів, де сидять противники Гітлерового режиму. В Німеччині збудовано велику скількість нових літаків. Від 1933 р. літаки будують міські громади, товариства, фірми і приватні особи. Щоб уникнути чужої контролі, ці військові аероплани лежать заховані на складах. За короткий час ці машини можуть бути змонтовані і готові до лету. В баварській фабриці моторів роблять нових 5,000 моторів для літаків. Виробництво газів і протигазових масок іде в широких розмірі. В знаменитій оптичній фабриці Цайса (Єна) виготовлено знаряд, який дає змогу держати під обстрілом кождий аероплян, так, що втеча літака з лінії обстрілу неможлива. Також роблять у Німеччині спроби спиняти особливими проміннями автомобілі та аероплями на віддаленні.

Світова війна 1914—1918 р.р. зруйнувала була половину Европи. Нова европейська війна своїми знарядами смерти й руїни може цілу Европу обернути в згарища. Технічна сила обертається проти свого винахідника, проти людини, що вирвала від природи її таємниці.

А. Т.

Гнат Крашанко.

ДВІ НЕВДЯЧНОСТИ.

(Історичне оповідання).

19)

— Він готов погадати, що се чорна невдячність, — сказав до жінки. — Та, Бог простить, бо се для добра нашої дитини... одинокої дитини!

— Я сказала би, що то у нього чорна невдячність! — перебила Розворська. — Як би не ми, то він був би де під плотом з голоду згинув. Ми його вигодували. Нам завдячує, що тепер може на якім дворі знайти собі несогірший хліб. Віддячився так, що дитину збаламутив нам.

— Не зробив сего нарошно.

— Він повинен був домірковатися, до чого у неї йде. Повинен був подбати, щобди до того не прийшло!

— Так, без нічого, не лишаю пустити його в світ. Треба би його винивувати.

— Дай йому, що хочеш, щоби лиш його якнайскорше спекатися з сих сторін. Завтра приїде Поточанський. Ще того треба, щоби оба зійшлися!

— Дам йому тисячу дукатів.

— Дай і півтора!... Та... Ми ще не знаємо, що сталося з тими пятьма тисячами, полиними у Вірменина на окуп за тебе. Ще не знаємо, яким способом Нестор вихопився з неволі. Може Вірменин викупив його так, як ти писав? Може Нестор везе решту?

— Як має яку решту, то знайде спосіб віддати її мені. Дам Бірді письменну повновласть взяти гроші. Очевидно, що як Нестор сам скаже йому, що везе їх... Хотів би я побачити його. Устно подякувати за те, що для нас зробив... Нехай знає, що не гніваюся на нього; що не маю жадного жалю до нього.

— Колись іншим разом знайдеш нагоду до сего. Тепер треба якнайскорше усунути його відси. Погадай собі! Поточанський приїде. Нестор знає, що він любить Олену. Готово й перед ним не укритися, що Нестор жие, що приїхав. Хтось, що бачить його, може сказати другому, сей третому. Як вість прийде до двора, то й до Олени зайде. Тоді вона Поточанського не приїме...

Розворський, що написав пару слів, вставав від стола і бігав по кімнаті. Рука йому тряслася. Деколи стирав слезу з очей. Нарешті кинув перо і відступив від стола, кажучи:

— Допиши ти пару слів. Йому се належиться!

Бачучи, що муж трясеться, сказала:

— Петре! Се для добра нашої одинокої дитини. Наша совість чиста. Чи ти може хотів би дати йому її?

— Не плети дурниць! Знаєш, що я волів би бачити її на марах, як мала би вийти за якогось Рогача! Донька пана, — за його слугу!

— Дай йому дві тисячі дукатів!

— Та я потерпаю, що він не возьме ні одного. Не знаю, що я тоді зробив би, коли би Нестор пішов від нас... ну... з торбами!

Розворська сіла писати, Розворський передумував:

— Сего мені ще треба було... по неволи, по всіх тих клопотах!

До місточка Бірда поїхав, коли вже займалося на світ. Пішов до кімнатки, де Нестор ще спав. Не хотів будити його, та коли двері скрипнули, Нестор сам пробудився. Побачивши Бірду, спитав:

— Що з тобою сталося? Ти збудив? Не доїхав до Здиркова?

Бірда виймив зза пазухи гаманець з дукатами і листа. Гаманець поклав на столі, руку з листом простягнув до Нестора. Рука Бірди дрожала. Нестор відгадав, що його жде. Йому в очах потемніло. Хвилю сидів німо з листом у руці. Нарешті розломив, розгорнув і став читати:

Лист зачинався дуже сердечно. І до кінця був сердечний, та все таки для Нестора страшний.

Довго сидів з прочитанним листом у руці. Бірда не перебивав мовчанки. Він ще в Здирковкі вгадав, що стоїть в листі. Аж затрясся, коли почув Нестора.

— Коли така їх воля, щоби я для них і для тих сторін вмер, то скажи Янклеви, що він не бачив мене. Я зараз їду відси, щоби не вдурити. Гроші занеси назад. Я ще додам тобі.

— Бодай на перші дни лиш собі...

— Я вже завтра буду в службі. Буду мати більше, як мені треба.

Нестор сказав так, щоби викрутитися.

Нестор встав, дав Бірді гроші і від нього взяв посвідку. Пішов до стайні сідлати коня. Бірда за ним.

— Коли вони з тобою такі невдячні. Покину їх!

— Не пустять.

— Втечу! Вернуся до моєї орли, бо мій ворог вже помер.

— А як я тебе попрошу, щоби ти лишився там?... Пильнувати, щоби їй не сталася яка кривда.

— Або то сила моя, щоби в потребі нею заопікуватися?

— Може прийти щось таке, що й ти будеш мати силу помогти їй.

Бірда хвилю подумав. Погадав собі, що Олена й нині буде в небезпеці. Що будуть силувати її приняти Поточанського. Потому ціле своє життя покутувала би. І Нестор не стрілить ніякої дурниці, поки буде знати, що дівчина ще вільна. Бірда не сумнівався, що Розворські самі Нестора закличуть. Саме для добра своєї одинокої дитини. Подумавши так, сказав:

— Добре, лишуся. Буду, наскільки зможу, відвертати від неї всякі небезпеки.

Нестор вже хотів вивести коня зі стайні, коли почули гамір перед коршмою.

— Іди но там і подивися, хто то, — сказав до Бірди. — Я не хотів би, щоби мене побачив який знакомий. Як щось таке, то кажи Янклеви, щоби не виговорився про мене.

Бірда вибіг і перед коршмою побачив Поточанського з почотом. Їхав до Здиркова. Не хотів заїхати перед полуднем, тож загадав пару годин пересидіти в місточку.

— Може би я таки зараз розпочав мою опіку над Оленою? — Бірда погадав. — Як Олена не буде знати, що Нестор жие, то вона готова піддатися батькам і приїме того панича... Мені небезпечно сказати їй правду про Несора... Як би так... Гм... як би так сам Поточанський сказав їй і таким способом спас дівчину від нелюба... від себе самого? Треба зробити так, щоби він побачив Нестора. Як приїде до Здиркова, то розкаже там про се. Може й самій Олені.

Як зробити, щоби Поточанський побачив Нестора, не потребував надумуватися. Досить було не перестерегти Янкля, щоби мовчав.

Янкель вже вистрибнув з хати, щоби обслужити такого великого пана, яким був Поточанський.

— Коні дай до стайні! — гукнув до Жида молодий шляхтич.

— В стайни зараз буде місце цілком вільне. Там стоять три коні, та всі три зараз відійдуть. Зараз відходять до Здиркова. Занесуть вість, що ясновельможний пан їдуть до панни... до панства Розворських.

— Є тут який здирківський? — спитав Поточанський.

— Є. Є Бірда, що ось тут стоїть. З ним є один козак. Є також панич Нестор Затурський.

(Далі буде).

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний член бр. Непор. Зачаття Пресв. Богородиці, відділ 145 У. Н. Союза, складаю щиру подяку головним урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $50, котрі стали мені великою помічю у моїм тяжкім положенню і недузі. Бажаю якнайкращого розвитку У. Н. Союзові. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Антін Бача, [illegible] Алтуна, Па.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ВИХВАЛЮВАЛИ ВІЙНУ.

Читачі життєпису цікавої американської родини Джеймсів, що видала визначних діячів і письменників, завважили, що два брати з цеї родини викрутилися від служби в американській армії підчас Горожанської Війни, а по війні заняли ся величанням цеї війни.

Таким величанням війни всякі дезертири, „слекери", „прикадрові герої" платять війні свою жертву.

ЩЕ ОДНІ, ЩО У ВІЙНІ НЕ БРАЛИ УЧАСТИ.

Завважали при тій нагоді деякі читачі, що з основників великих маєтків в Америці ні один не служив у Горожанській Війні. Як грали воєнні сурми, їх не було між людьми, одітими в сині уніформи.

Вони всі викрутилися браком здоровля. Але всі вони поклали величезну масу енергії на зібрання величезних маєтків.

ДУРЕНЬ І ЙОГО ГРОШІ.

У конгресі ухвалено закон, котрий має на цілі захоронити людей перед злими наслідками біржевої спекуляції.

Підчас дебати над цим законом сказав сенатор Гор: „Цей проект має на цілі захоронити дурня перед його глупотою. Я сумніваюся, чи це можна осягнути. З усею своєю глупотою, дурень іще перехитрить нашу мудрість".

Треба добре приглядатися життю, щоби сказати таку живучу заввагу. А тут сенатор Гор, автор цього спостереження, сліпий на обоє очей.

„ЧУЖИНЕЦЬКИЙ ЗЛОЧИНЕЦЬ".

Американські уроженці любуються деколи в балачці, що, мовляв, за повинь злочинів винуваті „ейліен криминелс".

Подія викрадення дівчинки Роблесів дала цим дивним патріотам дивну ілюстрацію. Три злочинці, котрі до злочину призналися й були засуджені на досмертну вязницю, всі Англьо-Сакси. Два з них родилися в Америці; третій родився в Канаді, але приїхав до Злучених Держав десь у третьому тижні свого життя.

Одинокими чужинцями в цій афері це жертва злочину і її родина.

СВОЯ ДЕРЖАВА.

У західних стейтах посуха. Федеральний уряд каже, що коло 2 мільйони голов рогатої худоби можуть вигинути через недостачу води й трави.

Коли подібне елементарне нещастя стріне українського селянина під Польщею, Українці можуть вичитати тоді в польських газетах, як уряд збирається помагати Полякам використати нещастя для винищення українського селянина з його прадідної землі та осадження на ній польських колоністів.

НЕДОСКОНАЛІ ЗРАЗКИ.

Большевицькі агенти часто представляють російське большевицьке шкільництво як зразок, гідний наслідування.

Тепер большевицький уряд у Москві каже, що большевицьке шкільництво виказує поважні недостачі: ученики, мовляв, мають забагато економічних наук, а нічого не знають про просту історію й географію. Вони нібито знають „усе, що можна знати", про добування вугля в Донецькому басейні, але не знають, де Йокогама або Відень. Москва трубить на відворот: відложіть трохи Маркса, а беріться більше до старомодної географії й історії.

Щож тепер робити тим, що вважають російське большевицьке шкільництво за зразок? Чи їм трубити на відворот? А що буде, як Москва затрубить не один відворот, і то ще, заки перший відворот буде виконаний?

Нема то, як сліпі дадуться вести наслїпо сліпим лідерам!

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за квітень 1934 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	276.89
2.	106.80
3.	47.91
4.	21.57
5.	58.84
6.	28.50
7.	145.38
8.	99.25
9.	49.47
10.	74.84
12.	88.45
13.	19.96
18.	50.82
19.	1.58
20.	35.64
21.	11.53
22.	19.22
23.	2.08
24.	19.60
25.	6.82
26.	19.34
27.	16.52
28.	82.07
29.	90.23
30.	52.08
31.	23.06
32.	1.47
33.	28.39
36.	53.27
37.	58.38
38.	47.13
39.	73.53
40.	15.48
41.	15.85
42.	38.85
43.	29.25
44.	65.43
45.	49.20
46.	24.22
47.	34.43
48.	20.17
50.	26.22
52.	23.06
53.	6.07
54.	17.20
55.	9.53
56	12.52
57.	61.81
58.	17.58
59.	17.53
60.	19.78
61.	4.86
62.	30.04
63.	21.93
64.	53.61
65.	104.13
66.	74.83
67.	56.09
68.	7.60
69.	6.77
70.	54.71
72.	9.79
73.	73.24
74.	9.14
75.	3.31
76.	62.22
77.	33.06
78.	69.50
80.	11.04
81.	17.87
83.	36.77
84.	25.07
85.	42.28
86.	91.67
87.	31.15
89.	6.99
90.	143.77
91.	79.64
92.	7.27
93.	30.15
94.	46.93
96.	14.06
97.	11.65
98.	66.31
99.	54.86
100	1.86
101.	15.87
102.	76.34
103.	10.76
104.	126.74
105.	67.14
106.	80.59
107.	7.21
108.	57.36
109.	55.39
111.	6.19
112.	83.23
113.	9.14
114.	17.72
116.	18.42
117.	40.31
118.	2.35
119.	7.19
120.	89.02
121.	9.82
122.	33.33
123.	69.25
125.	8.82
126.	21.84
127.	60.08
129.	28.86
130.	54.78
131.	5.58
132.	40.99
133.	118.94
134.	61.84
135.	20.37
136.	77.28
137.	111.64
138.	12.75
139.	47.71
140.	13.61
142.	70.62
143.	31.27
145.	6.11
146.	36.52
147.	194.08
148.	3.35
149.	3.76
150.	11.89
151.	64.13
152.	28.52
153.	7.00
154.	42.69
155.	86.02
156.	63.97
160.	10.77
161.	14.03
162.	14.67
163.	33.65
164.	9.22
165.	23.15
167.	22.05
168.	81.66
169.	22.83
170.	83.74
171.	1.30
172.	18.88
175.	27.17
177.	40.73
178.	30.03
179.	35.87
181.	115.60
182.	71.92
183.	14.95
185.	61.01
186.	18.54
187.	13.87
188.	24.06
189.	18.96
190.	26.46
191.	19.33
192.	62.72
193.	58.59
194.	14.05
195.	26.74
196.	8.29
197.	11.56
198.	52.65
199.	3.72
200.	52.46
201.	12.86
204.	24.59
205.	17.28
206.	245.47
207.	31.82
208.	31.85
209.	56.65
210.	25.70
211.	109.37
212.	1.31
213.	219.26
214.	28.18
215.	18.71
216.	26.90
217.	60.65
218.	62.25
219.	45.28
220.	105.47
221.	156.34
223.	66.81
225.	25.78
226.	1.96
227.	3.58
229.	21.27
230.	31.41
231.	22.45
232.	8.76
233.	29.51
234.	68.12
235.	46.42
236.	45.21
237.	72.97
238.	66.53
239.	105.35
241.	35.20
242.	1.52
243.	23.58
245.	31.42
246.	33.72
247.	107.97
248.	32.77
251.	5.90
253.	26.12
254.	45.98
255.	6.30
256.	28.52
257.	22.95
259.	57.53
260.	10.54
261.	21.48
262.	7.94
263.	16.30
265.	23.74
266.	47.60
267.	19.63
268.	32.23
269.	7.66
270.	4.78
271.	50.58
273.	108.53
274.	76.64
275.	46.89
276.	63.55
277.	35.87
278.	27.77
280.	50.68
281.	13.00
282.	12.47
283.	51.36
284.	15.71
285.	2.32
286.	60.85
288.	87.16
289.	4.55
290.	8.58
291.	13.46
292.	43.97
294.	17.95
295.	70.48
296.	46.14
298.	32.88
299.	16.44
300.	73.60
301.	29.68
303.	38.92
304.	29.59
305.	46.02
306.	27.28
308.	39.59
309.	10.37
310.	19.84
311.	6.48
312.	24.86
315.	12.04
316.	37.74
317.	38.76
318.	78.91
319.	33.52
320.	40.73
321.	21.10
322.	12.72
323.	11.74
324.	61.36
325.	8.36
326.	35.80
327.	21.36
328.	7.01
329.	1.53
330.	6.68
331.	32.52
332.	39.63
333.	1.41
334.	80.14
335.	16.75
336.	76.25
337.	13.24
338.	90.87
339.	45.38
341.	48.67
342.	133.99
344.	27.79
347.	6.50
349.	25.70
350.	29.75
352.	34.93
355.	40.17
357.	21.61
358.	25.14
359.	7.55
360.	1.62
361.	124.84
362.	21.97
363.	64.05
364.	117.24
365.	57.59
367.	97.29
368.	9.27
369.	4.65
370.	96.75
371.	44.42
372.	20.26
373.	21.47
374.	3.95
375.	20.59
376.	18.20
379.	4.39
382.	20.99
383.	77.28
384.	42.59
385.	83.36
388.	66.21
392.	9.27
396.	27.20
400.	1.49
401.	12.71

З місячних вкладок старого рода обезпечення $13,120.54

Відділ	Заплатив
1.	29.84
2.	93.73
3.	29.24
4.	68.09
5.	90.85
6.	18.34
7.	69.96
8.	96.25
9.	99.33
10.	92.09
12.	16.74
13.	41.20
15.	6.35
16.	58.57
17.	19.10
18.	59.08
19.	8.36
20.	125.73
21.	110.24
22.	75.00
23.	39.67
24.	64.50
25.	67.29
26.	8.93
27.	30.41
28.	53.56
29.	53.13
30.	15.55
31.	14.24
32.	33.66
33.	51.61
34.	8.78
36.	45.00
37.	25.11
38.	202.03
39.	55.62
41.	1.23
42.	114.88
43.	21.05
44.	67.08
45.	164.92
46.	4.09
47.	3.52
48.	6.63
49.	22.50
50.	109.67
51.	33.90
52.	14.71
53.	67.86
54.	5.12
55.	33.06
56.	167.38
57.	54.15
58.	110.73
59.	129.71
60.	5.37
62.	67.72
63.	303.97
64.	19.07
65.	176.21
66.	18.22
67.	96.74
68.	22.42
69.	87.67
70.	196.35
72.	43.40
73.	6.84
74.	24.21
75.	83.70
76.	210.69
77.	25.62
78.	63.53
79.	9.37
80.	35.51
81.	124.92
82.	72.48
83.	77.21
84.	4.95
85.	61.80
86.	119.10
87.	106.02
89.	6.65
90.	37.65
91.	222.15
92.	5.42
93.	13.42
94.	307.21
95.	47.84
96.	154.41
97.	143.46
98.	37.64
99.	102.15
100.	146.91
101.	61.64
102.	338.99
103.	94.35
104.	84.89
105.	87.53
106.	169.08
107.	9.91
108.	34.76
109.	40.72
110.	12.16
111.	40.23
112.	151.25
113.	42.83
114.	78.83
115.	32.08
116.	30.66
117.	43.90
118.	72.49
119.	19.90
120.	31.57
121.	109.51
122.	15.17
123.	52.20
124.	97.84
125.	19.28
126.	75.91
127.	93.60
130.	280.26
131.	13.41
132.	110.09
133.	94.75
134.	9.15
135.	7.24
136.	61.28
137.	64.63
138.	35.42
139.	26.19
140.	78.95
142.	31.64
143.	35.79
145.	44.77
146.	62.33
147.	193.07
148.	19.88
149.	43.64
150.	12.41
151.	33.53
152.	46.90
155.	296.35
156.	40.24
159.	71.85
160.	116.01
161.	100.59
162.	21.35
163.	79.40
164.	84.95
165.	109.33
167.	95.25
168.	85.00
169.	31.67
170.	78.02
171.	50.92
172.	6.21
173.	53.42
174.	31.54
175.	45.97
177.	73.64
178.	33.72
179.	166.42
182.	43.68
183.	108.91
184.	14.26
185.	32.46
186.	53.56
187.	18.44
188.	10.76
191.	79.50
192.	11.41
193.	54.11
195.	19.96
196.	40.39
197.	27.33
198.	3.97
199.	15.64
200.	13.91
201.	37.45
202.	50.63
203.	129.35
204.	249.48
205.	6.70
206.	81.59
207.	35.17
208.	2.98
209.	17.02
210.	3.96
211.	19.15
212.	38.46
213.	204.84
214.	19.07
215.	11.77
216.	22.54
217.	353.08
218.	123.41
219.	19.11
220.	42.05
221.	329.93
222.	11.60
223.	156.06
225.	29.46
227.	82.93
228.	17.55
229.	128.86
230.	226.27
231.	16.38
232.	51.46
233.	33.85
234.	68.60
235.	68.93
236.	96.40
237.	116.49
238.	59.76
239.	150.80
241.	58.38
242.	233.01
243.	60.29
244.	27.32
245.	66.84
246.	3.78
247.	114.16
248.	19.14
249.	45.35
250.	24.61
251.	200.73
253.	45.70
254.	39.85
255.	79.41
256.	7.40
257.	19.99
259.	100.51
260.	19.00
262.	41.18
263.	31.97
266.	69.13
267.	54.63
268.	31.68
269.	28.40
270.	195.95
271.	13.21
272.	12.00
274.	48.45
275.	49.51
276.	261.24
277.	84.06
278.	19.45
279.	17.16
280.	96.01
281.	52.81
282.	180.08
283.	52.66
284.	43.75
285.	13.92
286.	8.35
288.	122.98
289.	28.33
290.	46.58
291.	3.22
292.	426.96
293.	43.85
294.	21.04
295.	172.03
296.	158.75
297.	21.01
298.	24.42
299.	36.04
300.	73.14
301.	108.93
303.	16.80
304.	4.05
305	19.91
306.	2.50
307.	30.92
308.	59.75
309.	37.43
310.	28.89
311.	4.81
312.	12.72
316.	237.38
317.	37.98
318.	33.43
319.	13.03
320.	46.89
321.	65.87
322.	33.68
323.	47.31
324.	55.96
325.	88.61
326.	122.92
327.	15.80
328.	17.82
329.	11.62
330.	124.82
331.	6.66
332.	19.44
333.	85.99
334.	334.52
335.	26.72
336.	106.79
337.	1.19
338.	244.52
339.	49.16
340.	21.72
341.	28.12
342.	52.34
344.	25.48
347.	101.49
349.	44.68
350.	61.70
351.	41.09
352.	20.12
353.	25.76
354.	31.25
355.	14.00
357.	24.28
358.	41.50
359.	45.13
360.	14.75
361.	570.03
362.	26.16
363.	48.54
364.	146.36
365.	66.22
366.	13.55
367.	107.24
368.	25.86
369.	196.12
370.	86.18
371.	92.56
372.	13.35
373.	11.74
374.	26.77
375.	40.58
377.	20.43
378.	17.18
379.	55.19
381.	38.41
382.	15.05
383.	61.23
384.	13.24
385.	132.96
386.	19.00
388.	89.11
390.	40.49
392.	13.26
396.	50.64
400.	59.86
401.	7.21

З місячних вкладок нових родів обезпечення	$23,579.11
Разом від членів	$36,699.65
Процент від морґечів	3,632.47
Процент від бондів	2,322.79
Сплати морґечів	1,109.00
Сплати бондів міста Джерзи Сіти	23,875.00
Заробок на бондах	1.125.00
Процент від позичок	1,012.49
Сплати позичок	603.00
Зворот позичок і виплат до фонду запомогового	263.00
Зворот чека адміністраційному фондови	20.00
Рент від реальностей	347.82
Зворот грошевих зворотів нових родів обезпечення	100.00
З продажі ювилейних відзнак	21.34
Перенос резерви зі старого рода обезпечення до нових родів за перший квартал 1934 р.	104,457.25

Сирітські части по бл. п.:

в. 105 Міщак Кость	500.00
в. 243 Синіцький Ілько	250.00
Разом	$176,338.81

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 28 Поляк Михайло	1,000.00
в. 105 Міщак Кость	1,000.00
в. 120 Щербані Василь	338.44
в. 139 Німчук Іван	500.00
в. 156 Рибник Іван	500.00
в. 160 Онищук Дмитро	32.44
в. 217 Фенцур Дмитро	300.00
в. 221 Демянчук Марія	1,000.00
в. 239 Сеґін Володимир	1,000.00
в. 243 Синіцький Ілько	1,000.00
в. 243 Янсевич Тимко	2,000.00
в. 266 Лемішка Петро	400.00
в. 316 Іванців Стефан	500.00
в. 318 Гричишин Анастасія	1,000.00
в. 364 Бих Йосиф	1,000.00
в. 384 Диневич Василь	1,000.00
в. 385 Кіт Михайло	500.00

Виплати з фонду запомогового:

в. 4 Андрушечко Анастасія	35.00
в. 10 Докля Юлія	25.00
в. 20 Крупка Іван	35.00
в. 22 Загадська Анна	35.00
в. 24 Туркевич Михайло	75.00
в. 48 Мезко Астра	25.00
в. 50 Ющишин Михайло	35.00
в. 56 Медвідь Данило	35.00
в. 58 Гумніцький Михайло	50.00
в. 63 Химко Юлія	25.00
в. 69 Забавчук Микола	50.00
в. 76 Дуфлян Михайло	35.00
в. 82 Питак Сенько	50.00
в. 90 Андрійчишин Микола	35.00
в. 99 Бурко Ева	35.00
в. 109 Шепеляк Онуфрей	50.00
в. 124 Біловус Параня	35.00
в. 121 Лишега Микола	35.00
в. 145 Бача Антін	50.00
в. 147 Карпович Дмитро	35.00
в. 155 Ходан Марія	25.00
в. 159 Камінський Іван	50.00
в. 159 Сіка Григорій	35.00
в. 168 Пащин Микола	50.00
в. 182 Палій Іван	35.00
в. 186 Сідлецька Матрона	25.00
в. 187 Фесолович Анастасія	25.00
в. 192 Кашуба Михайло	25.00
в. 192 Ґос Марія	25.00
в. 196 Цінюрчин Теодор	25.00
в. 213 Кук Катерина	25.00
в. 215 Кучма Онуфрей	30.00
в. 218 Ляхоцький Онуфрей	25.00
в. 223 Байдук Ілія	50.00
в. 235 Бобак Іван	35.00
в. 235 Афтанас Йосиф	35.00
в. 237 Сірацька Анна	25.00
в. 254 Шибелюк Іван	35.00
в. 255 Касій Анна	25.00
в. 263 Захарків Магда	25.00
в. 269 Балацький Дмитро	25.00
в. 293 Серкес Микита	50.00
в. 268 Липка Теодор	50.00
в. 299 Левадни...ок Евдокія	25.00
в. 301 Гнатишин Григорій	35.00
в. 307 Аркатин Текля	35.00
в. 318 Маслюк Петронеля	35.00
в. 320 Івахів Олекса	50.00
в. 326 Срибер Іван	50.00
в. 339 Плавяник Теодор	50.00
в. 342 Космовська Марія	25.00
в. 361 Кобзар Павло	50.00
в. 370 Климковський Петро	50.00
в. 385 Харишин Лука	35.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 58 Демкович Іван	54.50
в. 77 Мазуркевич Григорій	505.45
в. 91 Подлужний Петро	80.52
в. 187 Чайковський Ілько	245.00
в. 237 Лебіщак Пазя	60.00
в. 237 Гладкий Стефан	168.86
в. 233 Павлик Анна	56.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орган	3,595.00
Нагорода для секретарів за квартал	11,990.01
Платня головного уряду	683.00
Платня помічних сил	212.00
Актуар за оцінку грамот	753.00
Кошта правні в справі бондів Міямі, Флорида	500.00
Кошта правні в справі виплати посм. запомоги	77.10
Прибори для ювилеїв, відділів і членів	429.80
Асекурація, направи і праці при реальностях	329.52
Кошта подорожей і репрезентації	152.55
Стейти за лайсенси	35.00
Чембер оф Камерс річна вкладка	25.00
Переплетня місячних книг	9.50
Купно машини до писання і направи	59.50
Видатки канцелярійні, почта, експрес, телефон і т. п.	104.22
Грошеві звороти нових родів обезпечення	431.26
Позички членам на нові роди обезпечення	10.151.50
Перенос резерви до нових родів обезпеч. фонду посмертного $93,391.00 і адміністраційного (Contingent Fund) $11,066.25. Разом	104,457.25
Разом	$150,216.42

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем березня 1934 р. остала	$343,225.40
Прихід за квітень	176,338.81
Разом	$519,564.21
Розхід за квітень	150,216.42
Готівка з кінцем квітня 1934 р. остає	$369,347.79

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 369,347.79
Морґеджі	1,611,397.22
Бонди	683,287.00
Реальности	323,577.70
Позички	220,518.50
Разом	$3,208,128.21

Стан довжний:

Фонд посмертний старого рода	$1,076,618.12
Фонд посмертний нових родів	1,226,708.69
Фонд резервовий	429,194.94
Фонд адміністраційний	59,491.19
Фонд адмін.-резервовий (Contingent Fund)	129,037.50
Фонд запомоговий	71,290.03
Фонд народний	2,807.05
Фонд конвенційний	7,916.95
Фонд сирітський	205,063.74
Разом	$3,208,128.21

Микола Мурашко, гол. пред.
Р. Слободян, г. фін. секр. і касієр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за квітень 1934 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	21.38
2.	32.00
3.	5.40
4.	1.58
5.	7.88
6.	1.15
7.	17.10
8.	16.43
9.	15.80
10.	1.58
11.	4.75
12.	1.80
13.	6.55
15.	25
16.	6.75
18.	4.27
20.	7.45
21.	11.48
22.	10.35
23.	1.13
24.	11.93
25.	2.70
26.	4.50
27.	1.13
28.	14.65
29.	12.60
30.	6.75
31.	8.10
33.	10.80
36.	1.80
38.	6.30
39.	9.22
40.	2.03
41.	25
42.	9.00
43.	3.15
44.	12.15
45.	13.27
46.	68
47.	1.15
50.	13.28
51.	68
52.	70
53.	3.60
54.	2.50
55.	5.20
56.	14.65
57.	8.80
58.	9.70
59.	10.80
60.	2.70
61.	2.48
62.	11.50
63.	14.85
64.	7.90
65.	18.25
66.	90
67.	9.90
68.	1.35
69.	2.93
70.	8.55
72.	6.55
73.	5.63
74.	75
75.	9.68
76.	20.70
77.	5.62
78.	4.05
79.	45
80.	4.30
81.	5.85
82.	6.08
83.	12.60
85.	11.95
86.	7.65
87.	11.70
89.	2.95
90.	17.32
91.	26.35
92.	90
93.	2.05
94.	13.73
95.	10.60
96.	11.15
97.	14.20
98.	3.40
99.	22.75
100.	3.40
102.	26.55
103.	7.20
104.	11.25
105.	12.60
106.	5.18
107.	1.65
108.	6.75
109.	7.85
112.	9.90
113.	2.03
114.	8.10
115.	1.35
116	6.75
117.	1.60
118.	1.35
120.	14.63
121.	14.63
122.	45
123.	8.35
124.	10.15
126.	2.48
127.	9.75
129.	1.80
130.	16.45
131.	25
132.	10.35
133.	2.48
135	5.40
136.	16.88
137	15.08
139.	3.15
140.	8.80
142.	16.00
143.	4.25
145.	2.95
146.	6.53
147.	33.07
148.	3.38
149.	2.70
150.	12.40
151.	14.40
152.	5.00
155.	28.60
156.	11.95
159.	7.65
160.	5.85
161.	11.05
162.	1.60
163.	5.40
164.	9.90
165.	5.40
167.	4.50
168.	11.70
169.	90
170.	14.40
171.	45
172.	2.25
173.	5.20
174.	3.40
175.	5.65
177.	5.84
178.	2.70
179.	17.33
181.	3.85
182.	5.85
183.	5.65
186.	1.60
187.	45
188.	3.60
189.	1.35
191.	6.75
192.	8.77
193.	3.15
196.	3.50
197.	70
198.	2.00
200.	9.25
201.	4.75
203.	4.50
204.	15.53
205.	5.40
206.	32.63
207.	3.38
208.	1.60
209.	3.85
210.	90
211.	8.40
213.	27.90
214.	3.80
217.	21.83
218.	11.70
219.	5.85
220	15.08
221.	25.88
223.	24.55
225.	2.05
226.	75
227.	5.85
228.	9.00
229.	20.70
230.	15.30
231.	8.35
232.	5.65
233.	45
234.	22.25
235.	9.45
236.	7.20
237.	13.72
238.	7.00
239.	19.58
241.	1.80
242.	13.50
243.	11.43
244.	1.60
245.	9.45
246.	2.48
247.	20.55
248.	5.40
250.	67
251.	6.75
252.	5.20
253.	5.20
254.	4.05
255.	5.18
256.	3.60
257.	1.35
259.	9.54
260.	3.60
261.	1.50
262.	2.50
263.	2.03
265.	2.70
266.	4.95
267.	3.15
268.	4.95
269.	3.38
270.	17.35
271.	4.30
273.	5.70
274.	5.85
275.	7.45
276.	33.55
277.	4.73
278.	7.05
280.	5.65
281.	3.60
282.	15.98
283.	2.95
284.	70
285.	70
286.	4.05
288.	16.88
289.	3.60
290.	3.60
292.	27.06
293.	1.57
294.	3.60
295.	21.60
296.	10.80
297.	2.05
298.	2.95
299.	2.95
300.	8.32
301.	7.90
303.	1.15
305.	5.00
306.	2.25
307.	2.05
308.	4.75
309.	2.50
310.	2.93
312.	6.30
316.	14.85
317.	6.53
318.	10.12
319.	2.25
320.	6.30
321.	7.65
322.	1.40
323.	8.80
324.	6.53
326.	11.03
327.	3.85
328.	2.70
330.	6.80
331.	6.08
332.	7.00
333.	5.05
334.	22.30
335.	2.25
336.	17.55
337.	90
338.	14.20
339.	9.90
340.	2.25
341.	1.35
342.	22.05
344.	2.48
347.	5.65
349.	7.00
350.	1.60
351.	1.60
352.	4.05
354.	1.57
355.	2.50
357.	3.15
358.	2.60
359.	4.50
361.	31.75
362.	8.10
363.	13.50
364.	16.90
365.	8.00
366.	1.60
367.	9.70
368.	50
369.	17.80
370.	8.10
371.	8.80
373.	2.93
374.	4.28
375.	3.83
377.	1.60
378.	2.48
379.	7.90
381.	1.80
383.	12.38
384.	11.93
385.	8.75
386.	1.60
388.	16.00
390.	5.20
392.	1.60
396.	9.45
400.	10.00
401.	2.70

З місячних вкладок	$2,497.18
Процент від морґеджів	631.87
Сплати морґеджів	92.25
Разом	$3,221.30

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 365 Ходан Петро	253.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за Український Тижневик	475.00
Актуар за оцінку грамот	151.44
Платня помічних сил	208.00
Видатки канцелярійні на почту	25.00
Разом	$1,112.44

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем березня 1934 остала	$73,979.75
Прихід за квітень	3,221.30
Разом	$77,201.05
Розхід за квітень	1,112.44
1934 остає	$76,088.61

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 76,088.61
Морґеджі	173,326.50
Бонди	86,802.50
Реальність	5,900.00
Разом	$342,117.61

Стан довжний:

Фонд посмертний	$245.176.13
Фонд адміністраційний	96,941.48
Разом	$342,117.61

Микола Мурашко, гол. пред.
Р. Слободян, г. фін. секр. і касієр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Отсим подаємо до відома членам відділу 361 в Ню Йорку, що в суботу, 19. травня 1934 р., померла членкиня **Параскевія Тимків.** Похорон відбувся у вівторок, 22. травня 1934 р., в годині 11.30 рано з дому жалоби зпід ч. 871 — 53-та вулиця в Брукліні, Н. Й. Обовязком кождого члена прибути на похорон і віддати остатню прислугу помершій членкиці.

Дороговказ: З Ню Йорку брати B. M. T. subway до City Line і висісти на 8-мій Евені. На стації буде комітет, котрий покаже дорогу до дому жалоби.

Вічна Її память.

Уряд відділу 361 У. Н. С. в Ню Йорку.

—:—

Дня 12 травня помер **Микола Лишега,** член 121 відділу У. Н. Союза.

Покійний родився 6 грудня 1884 р. в місті Тисьменниці, повіт Товмач, Західня Україна. Жалує за ним уся ромська громада. Покійний належав до типу вимираючих уже в америці старих українських патріотів, котрі живуть тільки згадкою про Рідний Край і працюють для загального добра. Був дуже спокійної вдачі. Зате був всіми люблений і шанований. Підчас похорону, який випав величаво, несли молоді дівчата пять вінків від українських товариств: від від. 121 У. Н. Союза, від. 185 У. Р. Союза, У. Н. Дому, Жіночого Клюбу і Молодечого Клюбу. Прощальну промову виголосив о. Ядечко в церкві, а в У. Н. Домі говорив про заслуги Покійного гром. Олекса Гадз.

Хай та прибрана земля буде пером щирому Союзовцеви і доброму синови нашого народу.

Покійний полишив у глибокім жалю вдову Ольгу.

Секр. 121 від. У. Н. Союза.

— Чи то правда, що Шпакови померла жінка й він тепер оженився з її сестрою?

— Так.

— Чомуж він це робить?

— Бо не хоче мати другої тещі.

КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

МЕКАДУ, ПА.

Похорон бл. п. Юлії Капітули.

Дня 10 травня ц. р. поховано покійну Юлію Капітулу.

Вже рано почали зїздитись громадно Українці з околиць Мекаду, як з Гейзлтон, Маганой Сіти, Шенандоа, Шамокін, Вилкс Баре й інших.

Точно в годині 9-тій розпочався похорон в домі при асисті трох священиків, а то о. В. Довговича з Мекаду, о. В. Обушкевича з Мейзвил і о. Добротвора з Монт Кармел, Па.

По відправі винесено тіло Покійної, а похід рушив до укр. гр.-кат. церкви. Був чудовий, гарний і погідний день, що надавало торжеству особливого настрою.

Могилу цвітів і вінців, котрими заповнено кімнату, де покійна лежала, несли члени відділу 7. У. Н. Союза, котрі взяли участь в похороні гремільно. Між цвітами видний на переді вінець від У. Н. Союза.

Підчас Служби Божої співав місцевий мішаний хор під управою місцевого дяко-учителя п. Лабойка, а горячу прощальну промову виголосив місцевий парох о. В Довгович.

У годині 12. похід рушив на цвинтар, де при здвизі народу ще раз попрощав тлінні останки о. Добротвор.

Між зібраними видно було також багато визначних Американців. З подальших околиць прибули: п. А. Шаршонь, гол. радний У. Н. Союза з Шамокін, головна радна пані Бойкова з Маганой Плейн і п. Гр. Савуляк, бувший гол. касієр „Соединения" з Шенандоа.

Бл. п. Ю. Капітула мала велику популярність посеред своїх і чужих, тому не дивно, що на її похорони був такий здвиг народу. Хоч за життя не брала великої живої участи в народних справах, то зате розуміла потребу активности в народній роботі в ріжних ділянках. Як жінка бувшого довголітнього головного предсідника У. Н. Союза, а теперішнього головного контрольора, пережила багато трудностей і журби, з якими получена доля жінки кождого народнього робітника. Покійна заступала дуже часто свого мужа й в бізнесі, бо муж Покійної був і є дуже активним громадянином. Положив він багато праці для У. Н. Союза, а також для всяких інших народних і церковних справ. Через ті справи треба було нераз покидати дім і бізнес, а йти там, де наказував народній обовязок. А дому і бізнесу приходилось пильнувати самій Покійній.

При кінці хочу сказати, що на запрошення гості удались по похороні до дому п. Д. Капітули, де підчас обіду промовляли о. В. Обушкевич і гол. радний У. Н. Союза п. А. Шаршонь.

Бесідники висказували п. Капітулі своє співчуття та потішали його теплими словами. Покійній бажали вічного супочинку: хай земля буде Їй пером!

Також хочу згадати, що зприводу смерти Покійної наспіли з ріжних сторін багато телеграм і листів, у яких висказувано п. Капітулі співчуття.

Учасник.

КАТАСТРОФА ПІДЧАС СПІРИТИСТИЧНОГО СЕАНСУ.

В містечку Террамо (Італія) відбувся в невеличкій салі місцевого касина спіритистичний сеанс, у якому брали участь коло 150 осіб. У хвилині, коли два медія переводили свої попис, заломилася в салі долівка і всі приявні впали до глибокої пивниці. У катастрофі згинули 3 особи, а 30 було важко ранених.

ПРОТОКОЛ ШЕСТОГО КОНГРЕСУ „ОБЄДНАННЯ".

Шестий Конгрес „Обєднання" відбувся дня 3-го листопада 1933 р. в Пенсильвенія Готел, Ню Йорк, Н. Й.

(3)

Не треба чейже пригадувати, що конгрес збирається в незвичайно важну хвилю для українського народу. Це вже так неначе традиція для конгресів Обєднання збиратись у важних хвилях. Один конгрес зібрався після віддання Західної України Польщі радою аліянтських амбасадорів. Останній конгрес зібрався, коли з Західньої України прийшли лячні вісти про страшну ляцьку пацифікацію. Цьогорічний конгрес Обєднання збираться в хвилі, коли східня Україна, цей шпихлір Европи, пухне з голоду, коли українське населення під Москвою загибає з голоду в країні, що тече молоком і медом. Збираємося в незвичайно важну хвилю. Ми можемо ухвалити на цім конгресі далекосяглі постанови. На нас дивиться не тільки вся українська іміграція, але й старий край, рідний край, з котрого ми вийшли, до котрого наші думки линуть, про котрого щастя ми мріємо. Памятаючи на ці сильно потрясаючі події, радьмо розумно. Бажаю делєгатам, щоби вони розумом дорівнали трудностям положення українського народу, котрі ми серцем відчуваємо.

Отсим проголошую шестий конгрес Обєднання Українських Організацій в Америці відкритим та прошу делегатів згідно зі статутом вибрати президію конгресу.

Потім завізвав до вибору президії Конгресу та комісій: виборчої, пресової і резолюційної.

До президії до переведення Конгресу вибрані: п. Микола Мурашко, голова; пп. Олекса Марущак і Евген Скоцко, секретарі.

До комісій вибрано: виборча — Василь Гришко, Григорій Бардак і Роман Слободян; пресова: д-р Семен Демидчук, д-р Володимир Галан, Теодор Свистун; резолюційна: Володимир Кедровський, о. д-р Володимир Клодницький, Лонгин Годівський.

Президія обняла урядування. Наступили звіти уступаючого уряду. Та ще перед звітами уряду секретар Обєднання, д-р Мишуга, повідомляє делегатів, що на Конгрес наспіла низка привітних листів, яких одначе, з огляду на їх обширні зміcти, годі читати. Він лише коротко переповів, від кого вони наспіли. Між іншими були привіти від Рідної Школи та інших краєвих інституцій.

Також повідомив про це, що на його руки наспів лист від конгресменки Мері Т. Нортон, з Вашингтону, де вона повідомляє, що петиція, яку недавно Обєднання вислало до президента Рузвелта в справі голоду на Україні, зістала принята та буде взята під розвагу.

По черзі здали звіти: голова О. Ревюк, секр. рек. д-р Л. Мишуга, секр. фін. В. Кедровський, касієр М. Данильченко.

Д-р Мишуга при кінці свойого звіту запропонував Конгресови до приняття виготовлені резолюції: про голод на Україні, про піддержку визвольної боротьби, й про це, що і як наша еміграція має в цій справі робити. Резолюції ці на внесення п. С. Шумейка, поперте п. Драпаком, Конгрес одноголосно приняв.

Ці обширні звіти урядників та їх резолюції були друковані в „Свободі" в числах з 1933 року: 259, 261, 266, 267, 278—282, 286—292, 298—301. А з 1934 року: 9, 10, 15, 17 і 18.

Вкінці здав звіт в імени Контрольної Комісії добр. Андрій Борак. Він ствердив, що контроля знайшла взірцевий порядок у книговодстві урядників Обєднання. Він дальше висказав ось такі свої завваги:

Неправдиві є поголоски серед громадянства, що Обєднання задержує нераз призначені для краю гроші на інші, тутешні потреби.

Громадянство повинно конечно пересилати гроші до краю через Обєднання. Причина ця, що край у всіх наглих випадках відноситься до Обєднання за грошевою допомогою, як до тої установи, яку найбільше знає.

Гроші до краю пересилається на ті цілі, на які їх жертводавці призначують. Це виказують фінансові книжки.

Громадянство наше повинно мати якнайбільше довіря до уряду Обєднання в справах грошевих пересилок.

По ньому добр. Кедровський перечитав ті організації, які прислали грошеві датки на Конгрес Обєднання та просять, щоб їх вважати за членів Конгресу.

Деякі присутні делегати зложили грошеві датки тепер.

(Дальше буде).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

БЕЙОН, Н. ДЖ.

Свято в честь Матери.

Заходом Союза Українок відсвятковано спільно з парохією в неділю, 13 травня ц. р., „День Матери".

На свято прибуло поважне число жінок-матерей і дітей. Можна було завважити, що діти заховувалися дуже поважно та що радість, яка сіяла з кождого молодечого личка, наче говорила до всіх, що вони тішаться тим днем, в якім можуть виявити прилюдно свою пошану своїм любим матерям.

Не дописали своєю присутністю тільки мужчини, які мабуть цим хочуть доказати, що вперто вони обстоюють традицію супроти своїх подруг.

З посторонніх були кілька членів хору „Бандурист" з Ню Йорку.

Вступним словом привитав усі приявних місцевий парох, о. І. Захарко. Святом Матери не тільки ми, говорив він, але усі культурні народи віддають честь матерям. При цім зложив найкращі побажання для Союзу Українок і підніс його заслуги.

Програма Свята складалася з представлення „Свято Матери", яке відіграли діти з місцевої Рідної Школи, зі співів тих дітей в хорі Рідної Школи „Луг" і зі співу хору „Боян". Діти вивязалися зі свого завдання гарно, за що нагороджувано їх і вчителя В. Мельничука оплесками. Розалія Оленчук, учениця Рідної Школи, приграла на фортепяні до співу як у представленню, так і в концерті.

Святочний реферат виголосила пані Ю. Мельничук. Вона змалювала обставини, в яких знаходились українські матері в давних часах, почавши від княжої доби.

Ми були перші, говорила бесідниця, котрі своїми грудьми захищали цілу Европу перед азійськими дикими ордами.

Ці напади відривали від господарства чоловіків, які йшли боронити Рідну Землю. Матери оставлялися дома й мусіли самі працювати, щоби бучим дітей прогодувати. Багато було українських матерей, котрі виховали для нас героїв, які не пожалували свого молодого життя покласти на жертвенник нашої дорогої Вітчини. Які матери, такі й діти; які діти, такий нарід. Тому треба нам дбати, може більше, як іншим народам, щоби всі українські матери чи там на Україні, чи тут у прибраній вітчині, Америці, були свідомі свого завдання, щоби виховували своїх дітей в ненависти до ярма. Тоді ще на наших очах повстане свобідна Українська Держава.

Якщо українська мати сповнить свій обовязок супроти своїх дітей, супроти свого народу, то й чужі народи віддадуть нам честь. А ми будемо мати ту радість і те задоволення, що приспішимо визволення Рідного Краю.

Свої виводи пані Мельничук піддержувала прикладами з історії славних народів, котрі були щасливі, бо мали таких матерей, що вміли вщіплювати в своїх дітей любов до всього, що їх серцю було дороге.

Кілька гарних слів сказав гр. Петро Борис про тих, що тільки на словах патріотами себе представляють, а діл за ними нема. Навіть їх не видно на таких зібраннях, де повинні би знаходитися.

На заклик учителя Мельничука зібрано для матерей наших героїв, Біласа й Данилишина, $8.85. До цього членкці Союза Українок доложили з каси і разом передано до Обєднання $20 для скорого доручення.

Останною точкою був виступ мішаного хору „Боян". Відспівано кілька гарних пісень і закінчено свято національним гимном „Ще не вмерла Україна".

Комітет свята може тішитися, що його заходи увінчались таким успіхом. До цього причинилися найбільше пані Кравчук, Липа, Путас, Корнало і Коваль.

Гість.

ВІДОЗВА

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН З СЕЛА МАЙНИЧ, ПОВІТ САМБІР.

В 1929 р. заложили ми в нашім селі господарсько-споживчу кооперативу „Єдність", яка як на наші відносини гарно розвивається. Маємо тепер 60 членів і 1,700 злотих майна. Та не маємо своєї домівки, а містимося в чужім домі. Це є великою перешкодою для більшого розвою кооперативи як теж і цілого народнього життя села.

Ось тому ми рішилися побудувати свій кооперативний дім. Але в нас така скрута, що при найліпшій волі нас самих не стати на таку будівлю. А вона дуже потрібна, бо біля неї краще зорганізується наша молодь. Думаємо, що Ви там в Америці ті справи дуже добре розумієте і прийдете нам з ласкавою допомогою. Жертви просимо слати на адресу заступника Комітету, Івана Лева:

94 Hiawatha Ave., Hillside, N. J.,

За Кооперативу:

Петро Звоздяк, предс.; **Петро Стебельський**, кас.; **Василь Микитяк**, секр.

ТАРЗАН І ЛЮДОЇДИ.

(115)

Син Першої Жінки з великою гордістю оповів Тарзанови про великі переміни, котрі зайшли на Алаліь від часу, як Тарзан дав мужчинам зброю. Від того часу жінки перестали бути всемогучими. Тепер колись пригноблені мужчини заставляли жінок варити їм страву.

На другий день утікачі пішли в дальшу дорогу до Троганадальмакуса. Там Тарзан думав лишитися, поки не виросте назад до своєї нормальної величини. Потім думав старатися дістатись через ліс до свого власного краю.

Два дні пізніше втікачі дійшли до домів Троганадальмакусів. Їх поведено просто перед короля Адендрогагкіса. Володар обняв свого сина й плакав з радости.

Адендрогагкіс закликав Тарзана до стіп свого престола. Там перед цілим двором він іменував Тарзана князем та просив, щоби він лишився в них на все. Король дав зараз свободу Джанцарі, Зоантроганові й Оратаркови та дозволив їм лишитися в місті.